

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 209/2018-65

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13 Cob 214/2016 z 22. februára 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 36/2017 z 23. marca 2018 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 36/2017 z 23. marca 2018 porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 36/2017 z 23. marca 2018 z r u š u j e a v e c v r a c i a t o m u t o s ú d u n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 390,50 € (tristodevät'desiat eur a päťdesiat centov) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu [REDAKOVANÉ].

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 25. júna 2018 prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 13 Cob 214/2016 z 22. februára 2017 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Obdo 36/2017 z 23. marca 2018 [(ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“) (spolu aj „napadnuté rozhodnutia“)].

2. Sťažovateľ v podanej sťažnosti uvádza, že vystupoval v procesnom postavení žalovaného v 2. rade v konaní vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 2 Cb 16/2012 o zaplatenie sumy 43 293,92 eur s príslušenstvom. Okresný súd rozsudkom č. k. 2 Cb 16/2012-443 z 10. februára 2016 rozhodol, že sťažovateľ je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 43 293,92 eur s príslušenstvom, žalobný návrh proti žalovanému v 1. rade zamietol a rozhodol, že o trovách konania bude rozhodnuté do 30 dní

od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Na základe odvolania sťažovateľa rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o povinnosti sťažovateľa zaplatiť žalobcovi sumu 43 293,92 eur s príslušenstvom potvrdil, a zároveň rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že dovolanie odmietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Sťažovateľ nesúhlasí s právnym záverom najvyššieho súdu vyjadreným v napadnutom uznesení, ktorý sa s poukazom na rozhodnutie veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. 1 V Cdo 2/2017 z 19. apríla 2017 odmietol zaoberať posudzovaním dovolania z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s odôvodnením, že kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP a § 421 CSP je neprípustná, a pokiaľ sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP. Sťažovateľ však v súlade s názorom najvyššieho súdu uvedeným v uznesení sp. zn. 6 Cdo 7/2017 z 24. januára 2018, ako aj v uznesení ústavného súdu sp. zn. Plz. ÚS 1/2018 z 25. apríla 2018 zastáva názor, že súbežné uplatnenie dovolacích dôvodov podľa § 420 CSP a § 421 CSP je prípustné. Z tohto dôvodu ak sa najvyšší súd v napadnutom uznesení pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzil len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP, porušil tým právo sťažovateľa na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Rovnako sťažovateľ považuje za porušenie práva na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ak sa najvyšší súd pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzil výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmätočnosti, ktorá bola v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste [§ 420 písm. e) CSP], a to aj v prípade sťažovateľom uplatnených viacerých väd zmätočnosti uvedených v § 420 písm. a) až f) CSP. V ďalšom obsahu sťažnosti sťažovateľ uvádza argumenty, na základe ktorých bol podľa jeho názoru naplnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. e) CSP, keďže v prípade sťažovateľa „bola občianskoprávna vec prejednaná na miestne nepríslušnom súde a bola rozhodnutá sudcami, ktorí podľa rozvrhu práce rozhodovali občianskoprávne spory“, čím došlo k porušeniu základného práva

sťažovateľa nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Sťažovateľ poukazuje na to, že predmetom žaloby žalobcu bol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý si na začiatku konania uplatňoval len voči žalovanému v 1. rade, ktorým bola obchodná spoločnosť, a keďže inštitút bezdôvodného obohatenia je upravený v Občianskom zákonníku, neexistoval žiaden dôvod na to, aby bola vec priradená do obchodnoprávneho registra. Takéto pridelenie žaloby žalobcu nezodpovedá zaužívanej praxi okresného súdu ani ostatných súdov v rámci Slovenskej republiky, ktoré v takýchto prípadoch pridávajú žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia bez ohľadu na to, či sú účastníkmi fyzické alebo právnické osoby, do občianskeho registra a agendy s označením „C“. Sťažovateľ uvádza skutočnosti, na základe ktorých spochybňuje nezaujatosť vec prerokovávajúcej sudkyne na súde prvej inštancie. Sťažovateľ *„nadobudol dôvodnú pochybnosť o nezaujatosti vec prejedávajúceho sudcu, nakoľko konateľ žalovaného v rade 1/ [REDAKOVANÉ] sa pred vyhlásením rozsudku súdu prvej inštancie právnomu zástupcovi sťažovateľa [REDAKOVANÉ] pochválil, že v rámci rokovaní so žalobcom, mu zástupcovia [REDAKOVANÉ] povedali, že na súde majú dohodnuté, že žalovaného v rade 1/ súd nezaviaže k žiadnej povinnosti, ale že zaviaže iba sťažovateľa. Zároveň žiadal, aby sťažovateľ prostredníctvom právneho zástupcu vyplatil do jeho rúk sumu 22.000,- Eur a že v takom prípade zariadi, aby povinnosťou nebol zviazaný ani sťažovateľ. Požadovaný úplatok ale sťažovateľ odmietol poskytnúť.“*. Ďalej sťažovateľ poukazuje na ekonomické prepojenie medzi zákonnou sudkyňou a stranou sporu, keď vec prerokováujúca sudkyňa je vlastníčkou nehnuteľností v obci [REDAKOVANÉ], ktorej odvádza daň z nehnuteľnosti, ktorej prijímateľkou je strana sporu, obec [REDAKOVANÉ]. Podľa sťažovateľa *„v danom prípade sú zrejmé a preukázané pochybnosti o nezaujatosti, ktoré sú preukázané jednak objektívnymi okolnosťami ako aj vyjadrením zástupcov [REDAKOVANÉ] o tom, že majú nadštandardné vzťahy s namietanou sudkyňou. Uvedený procesný nedostatok platí rovnako aj pre odvolacie a dovolacie konanie v tejto právnej veci, nakoľko pokiaľ bola vec už na prvom stupni nesprávne a nezákonne pridelená do registra obchodnoprávných vecí, potom aj na odvolacom súde rozhodovali nezákonní sudcovia a nesprávne obsadený senát.“*. Sťažovateľ spochybňuje aj nezaujatosť sudcu senátu odvolacieho súdu JUDr. Róberta Bebčáka, k čomu uvádza: *„JUDr. Róbert Bebčák je synom*

██████████, advokáta, ktorý je veľmi blízkym priateľom štatutárneho zástupcu žalovaného v rade 1/... pána ██████████, konateľa a majiteľa spoločnosti. ██████████ po 22.02.2017 kontaktoval právneho zástupcu sťažovateľa a oznámil mu, že osobne cez ██████████, otca člena senátu JUDr. Róberta Bebčáka, zariadil to, aby sťažovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný. ██████████ a ██████████ sa pravidelne navštevujú ako rodina, pričom tieto stretnutia ██████████ využíva aj na ovplyvňovanie rozhodovania Krajského súdu v Žiline, cez syna svojho blízkeho rodinného priateľa JUDr. Róberta Bebčáka. Takto poistil vybavenie úmyselného justičného omylu. ██████████ aj po pridelení veci senátu Krajského súdu v Žiline opätovne žiadal sťažovateľa prostredníctvom jeho právneho zástupcu o poskytnutie sumy 22.000.- Eur s poznámkou, že pokiaľ nedá tieto peniaze vopred, spor prehrá.“ Sťažovateľ spochybňuje aj spôsob, akým sa JUDr. Róbert Bebčák dostal do funkcie predsedu senátu, keď uvádza: „JUDr. Róbert Bebčák bol do funkcie predsedu senátu súdneho oddelenia 13Cob pridelený až dodatkom č. 2 k rozvrhu práce Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.01.2017, ktorý nadobudol účinnosť až dňa 01.02.2017! Podľa článku 9 dodatku č. 2 k rozvrhu práce Krajského súdu v Žiline Bod II. 4 personálne obsadenie jednotlivých súdnych oddelení a ich označenie 13Cob, 14Cob - za ďalšieho predsedu senátu sa dopĺňa i JUDr. Róbert Bebčák. Uvedená skutočnosť, ale nemohla spôsobiť automatickú zmenu v obsadení senátu Krajského súdu v Žiline v tom smere, že namiesto doterajšieho predsedu senátu JUDr. Márie Dubcovej by nastúpil automaticky JUDr. Róbert Bebčák. Pokiaľ by to bolo takto možné, spôsobilo by to pravú, nezákonnú retroaktivitu dodatku č. 2 zo dňa 31.01.2017 k rozvrhu práce Krajského súdu v Žiline a nezákonný zásah do princípu náhodného pridelenia súdnych spisov sudcom. Táto bezdôvodná zámena je úmyselnou nenapraviteľnou procesnou vadou, svedčiacou o snahe JUDr. Róberta Bebčáka vziať rozhodnutie odvolacieho súdu do vlastných rúk ako referujúci a aj ako predsedajúci sudca, aby si mohol nezákonný rozsudok pripraviť a sám aj vyhlásiť!“ Sťažovateľ je toho názoru, že v prerokováanej veci nenastali žiadne okolnosti odôvodňujúce presun pridelenej veci na iného predsedu senátu, preto nie je možné považovať JUDr. Róberta Bebčáka v pozícii predsedu senátu za zákonného sudcu. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľ namieta, že oznámenie

o termíne verejného vyhlásenia rozsudku nariadeného na 22. február 2017 nebolo zverejnené na webovej stránke krajského súdu ani na stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky v súlade s § 219 ods. 3 CSP, a navyše oznam, ktorý bol zverejnený na stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, neobsahoval správny údaj o predsedovi senátu v tejto právnej veci. V spise sa nenachádza žiadny záznam ani doklad o tom, že uvedené oznámenie bolo zverejnené na webovej stránke krajského súdu v súlade s § 219 ods. 3 CSP. Uvedená skutočnosť podľa sťažovateľa preukazuje danosť dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 ods. 1 písm. f) CSP, pretože pokiaľ by sťažovateľ mal vedomosť o tom, že funkciu predsedu senátu v tejto právnej veci má vykonávať JUDr. Róbert Bebčák, mohol by účinne podať námietku zaujatosti v zmysle § 52 ods. 1 a nasl. CSP. Uvedeným postupom krajský súd porušil *„základné právo sťažovateľa na verejné vyhlásenie rozsudku zaručené v čl. 142 ods. 3 ústavy vo veci, ktorá sa ho týkala ako účastníka konania resp. strany sporu“*. Sťažovateľ ďalej uvádza, že vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu jednoznačne existoval dôvod prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, keď *„odvolací súd v zhode s právnym názorom súdu prvého stupňa neprihliadol na námietku premlčania kvalifikovane vznesenú zo strany sťažovateľa, aj keď táto bola podaná dôvodne. Uvedený právny názor odvolacieho súdu je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, ktorá je uvedená v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo 327/2014 zo dňa 28.01.2015. Dovolací súd v uznesení sp. zn. 7 Cdo 327/2014 zo dňa 28.01.2015 jednoznačne uviedol, že dĺžku premlčacích dôb upravuje zákon. Súd musí v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia posúdiť námietku premlčania komplexne z hľadiska ustanovenia § 107 Občianskeho zákonníka a aj bez námietky účastníka z úradnej povinnosti skúmať aj to, či sa na danú vec vzťahuje trojročná alebo desaťročná objektívna premlčacia doba. Tento prieskum odvolací súd, prezentovaný zaujatým nezákonným sudcom, odmietol uskutočniť.“*. Sťažovateľ nesúhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, ktoré podľa jeho názoru *„v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu uverili tvrdeniam žalobcu o tom, že v danom prípade došlo k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu. Dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu úmyslu vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu bola počas celého konania na strane žalobcu, ktorý toto dôkazné bremeno nepreukázal. Napriek tomu odvolací súd tvrdí, že*

dôkazné bremeno preukázať, že nešlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie, bolo na sťažovateľovi. Takýto právny názor je celkom zjavne nesprávny a v rozpore so súdnou praxou dovolacieho súdu.“. V ďalšom obsahu sťažnosti sťažovateľ s poukazom na podrobne uvedené skutkové okolnosti posudzovanej právnej veci spochybňuje správnosť záverov okresného súdu a krajského súdu. Sťažovateľ namieta aj nesprávne právne posúdenie možnosti žalobcu uplatňovať nárok na základe tzv. eventuálneho petitu voči dvom rozdielnym subjektom, žalovanému v 1. rade a eventuálne sťažovateľovi. „Uvedený procesný postup súdov nižšej inštancie zakladá prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nakoľko takýto právny názor nerešpektuje ustálenú rozhodovaciu činnosť dovolacieho súdu uvedenú v uznesení NS SR sp. zn. 3 Cdo 347/2009 zo dňa 20.01.2011 a uznesení Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo 113/2010. Súdny nižšej inštancie sa s touto podstatnou námietkou sťažovateľa, ktorú vzniesol už vo svojom odvolaní zo dňa 14.07.2015 nevysporiadali v súlade so súdnou praxou.“ Podľa sťažovateľa došlo zo strany krajského súdu k nedostatočnému preskúmaniu postupu okresného súdu a závery krajského súdu sú podľa jeho názoru čisto formalistické, arbitrárne a z ústavnoprávneho hľadiska ich nie je možné akceptovať.

3. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a následne nálezom vyslovil:

„1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/36/2017 zo dňa 23.03.2018 bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde, základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve na zákonného sudcu a základné právo sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/36/2017 zo dňa 23.03.2018 a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/214/2016 zo dňa 22.02.2017 bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde, základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve na zákonného sudcu a základné právo sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/214/2016 zo dňa 22.02.2017 a vec vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

5. Zároveň sťažovateľ žiada priznať náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1252,94 € a túto poukázať jeho právnemu zástupcovi na účet vedený vo [REDACTED]

[REDACTED].“

4. Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadrila predsedníčka krajského súdu, ako aj predsedníčka najvyššieho súdu. V liste sp. zn. Spr 231/2018 z 23. júla 2018 predsedníčka krajského súdu uviedla, že ústavnú sťažnosť považuje vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu krajského súdu za nedôvodnú v celom rozsahu a navrhuje jej nevyhovieť. Ďalej v podstatnom uviedla:

«a) Skutočnosť, že predmetom žaloby bol nárok z bezdôvodného obohatenia upravený v ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka neznamena, že sporová vec musí byť a priori zapísaná do registra („C“) občianskoprávných vecí a tým pridelená sudcovi, ktorý podľa príslušného rozvrhu práce daného súdu vybavuje občianskoprávnu agendu. Bezdôvodné obohatenie ako (hmotno) právny inštitút nie je v Obchodnom zákonníku osobitne upravený a v takom prípade cez ust. § 1 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka (čo by *lex specialis*) sa aplikuje úprava bezdôvodného obohatenia v Občianskom zákonníku (čo by *lex generalis*). Relevantný pre zápis/pridelenie veci bol právny charakter vzťahu pôvodných strán sporu - podnikateľských subjektov, čo napokon vyhodnotil aj najvyšší súd v dovolacom rozhodnutí.

b) Odvolací senát 13Cob Krajského súdu v Žiline, ktorému bola vec zákonným spôsobom, podľa rozvrhu práce platného v rozhodnej dobe, t.j. k momentu jeho predloženia

súdom prvej inštancie 26.08.2016, pridelená na prejednanie a rozhodnutie, pôsobil v zložení JUDr. Mária Dubcová - (riadiaca) predsedníčka senátu, Mgr. Zuzana Štolcová - členka senátu a JUDr. Róbert Bebčák - člen senátu, ktorému bola ako sudcovi spravodajcovi („referujúcemu členovi senátu“) predmetná sporová vec riadiacou predsedníčkou senátu od počiatku pridelená na vybavenie (č.l. 10 a nasl. zberného spisu). V priebehu odvolacieho konania, dňa 31.01.2017 predsedníčka Krajského súdu v Žiline vymenovala JUDr. Róberta Bebčáka do vyššej sudcovskej funkcie, a to do funkcie predsedu senátu s účinnosťou od 01.02.2017 (menovací dekrét z 31.01.2017 pod č. Spr 7497/2016-Oú), čo sa premietlo do rozvrhu práce Krajského súdu v Žiline na rok 2017 v znení Dodatku č. 2. V odvolacom konaní pokračoval naďalej senát 13Cob v zložení z rovnakých sudcov, a to JUDr. Mária Dubcová, Mgr. Zuzana Štolcová, JUDr. Róbert Bebčák, avšak súčinnosťou od 01.02.2017 JUDr. Róbert Bebčák ako sudca spravodajca v danej veci mohol konať aj ako predseda senátu, čo priamo vyplýva z ust. § 16 ods. 2 zák. č. 757/2004 Z. z., podľa ktorého, ak má v senáte viac sudcov funkciu predsedu senátu, určí predsedu senátu, ktorý riadi a organizuje činnosť senátu, rozvrh práce. Každý predseda senátu má právo predsedáť senátu vo veci, ktorá mu bola pridelená ako spravodajcovi. Z uvedeného vyplýva, že nedošlo k porušeniu práva sťažovateľa na zákonného sudcu pokiaľ ide o ním namietané zmenené zloženie senátu, či obsadenie senátu.

c) Z uznesenia sp. zn. 13Cob/214/2016 z 08.02.2017 vyplýva, že JUDr. Róbert Bebčák ako predseda senátu/sudca spravodajca nariadil vo veci verejné vyhlásenie rozsudku bez nariadenia ústneho pojednávania na deň 22.02.2017 a miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku postupom podľa § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku súd oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline s vyvesením 14.02.2017 a zvesením (vestibul budovy) a súčasne na webovej stránke súdu, s uverejnením až do (viď príloha - Úradné tabule - archív-Zoznam na deň 22.02.2017 na www.iustice.gov.sk). Aj keď v zverejnenom zozname verejných vyhlásení rozsudkov s dátumom 22.02.2017 je v záhlaví uvedený údaj „Sudca: Dubcová Mária, JUDr.“, čo je vyvolané softvérovým automatickým nastavením programu súdneho manažmentu (prioritne pre účely okresných súdov s jediným sudcom a nie pre senáty odvolacieho súdu s možnými viacerými kombináciami pri viacerých predsedoch senátu v rámci jedného senátu), z ďalšieho obsahu zverejneného

zoznamu nepochybne vyplýva, v ktorých veciach s verejne vyhlasovanými rozsudkami konal ako predseda senátu JUDr. Róbert Bebčák (v zozname pod poradovým číslom 7. a 8.). Predmetný zoznam v podobe a s obsahom ako je pripojený aj v prílohe tohto vyjadrenia bol teda riadne zverejnený a boli splnené zákonné náležitosti podľa § 219 ods. 3 CSP pre možnosť verejného vyhlásenia rozsudku Krajského súdu v Žiline sp.zn. 13Cob/214/2016 z 22.02.2017. Ani prípadné technické nedokonalosti zobrazovania pri zverejňovaní údajov na webovej stránke súdu (s uvádzaním ako prioritného riadiaceho predsedu senátu, čo sa následne prenáša napr. aj na internetový portál Za otvorené súdy - Transparency International Slovensko), tak nemohli z hľadiska materiálneho ponímania ochrany zasiahnuť do ústavných práv sťažovateľa spôsobom a v intenzite ako tvrdí vo svojej sťažnosti.

d) Odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu zodpovedá zákonným i ústavným kritériám (čl. 48 ods. 1 ústavy), keďže dáva odpoveď na všetky relevantné skutkové a právne otázky potrebné pre rozhodnutie v odvolacom konaní a zaoberá sa vecou dostatočne a primerane v rámci danom rozsahom a dôvodmi odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote.

e) Nestrannosť sudcu sa predpokladá a pokiaľ sťažovateľ, resp. jeho advokát, disponoval relevantnými informáciami o priamom či nepriamom ovplyvňovaní rozhodovacej činnosti súdu/sudcu, mal a mohol tieto oznámiť orgánom činným v trestnom konaní. Doteraz nemám vedomosť o takom oznámení a aj vzhľadom na vyjadrenie dotknutého sudcu - predsedu senátu JUDr. Róberta Bebčáka, považujem skutočnosti uvádzané v sťažnosti o zaujatosti tohto sudcu za ničím nepodložené tvrdenia a domnienky.»

Súčasťou vyjadrenia predsedníčky krajského súdu bolo aj vyjadrenie predsedu senátu odvolacieho súdu JUDr. Róberta Bebčáka zo 17. júla 2018, v ktorom sa pomerne obsiahlym spôsobom vyjadril k jednotlivým námietkam vzneseným zo strany sťažovateľa. V súvislosti s námietkou porušenia základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi poukazuje na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu (rozhodnutie sp. zn. 4 Cdo I/1998 z 28. januára 1998), vychádzajúc z ktorej, ak by aj došlo ku skutočnosti, že by občianskoprávnu vec na miestne a vecne príslušnom súde prejednal sudca, ktorý podľa rozvrhu práce tohto súdu rozhoduje obchodné spory, nezakladala by táto skutočnosť

dôvodnosť námietky sťažovateľa o porušení jeho práva na zákonného sudcu. Ďalej sa vyjadril k námietke zaujatosti a uviedol, že k stranám sporu ani k prerokovávanej veci nemal žiaden vzťah a tieto námietky vznesené zo strany sú nepodložené a nie sú spôsobilé spochybníť jeho nezaujatosť. Obsahom vyjadrenia je aj podrobná reakcia na námietku sťažovateľa, podľa ktorej mal predseda odvolacieho senátu presadiť, aby sa dostal do funkcie predsedu senátu, čím mal zvýšiť svoj vplyv na priebeh konania. Predseda senátu odvolacieho súdu uviedol, že uvedené tvrdenia sú v rozpore s ustanoveniami zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) a s rozvrhom práce krajského súdu. V súlade s § 16 ods. 2 zákona o súdoch je senát 13 Cob krajského súdu senátom, v ktorom má viac sudcov funkciu predsedu senátu, a podľa rozvrhu práce krajského súdu je JUDr. Mária Dubcová určená do funkcie riadiaceho predsedu senátu, teda predsedu senátu, ktorý riadi a organizuje činnosť senátu. Z druhej vety § 16 ods. 2 zákona o súdoch vyplýva, že každý predseda senátu má právo predsedáť senátu vo veci, ktorá mu bola pridelená ako sudcovi spravodajcovi. S ohľadom na uvedené preto možno konštatovať, že od 1. februára 2017, keď bol JUDr. Róbert Bebčák vymenovaný do funkcie predsedu senátu obchodnoprávneho kolégia krajského súdu, mal právo predsedáť senátu v dotknutej právnej veci, ktorá mu pôvodne bola riadiacim predsedom senátu JUDr. Máriou Dubcovou pridelená ako sudcovi spravodajcovi. Samotná zmena v pozícii predsedu senátu nemala žiaden vplyv na zákonného sudcu v prerokovávanej právnej veci, keďže v zmysle § 3 ods. 3 zákona o súdoch sú zákonnými sudcami všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. K námietke sťažovateľa o tom, že krajský súd sa nezaoberal záverom okresného súdu o úmyselnom bezdôvodnom obohatení, predseda odvolacieho senátu s poukazom na odsek 33 odôvodnenia rozsudku krajského súdu uviedol, že za situácie, keď sťažovateľ záver okresného súdu o úmyselnom bezdôvodnom obohatení nespochybnil a voči tomuto záveru žiadne odvolacie námietky neuplatnil, nemohol potom odvolací krajský súd tento záver súdu prvej inštancie preskúmať. Existenciu úmyslu smerujúceho k získaniu bezdôvodného obohatenia sťažovateľ spochybnil až v následnom vyjadrení z 12. apríla 2016, teda po uplynutí lehoty na podanie odvolania, a preto v zmysle § 365 ods. 3 CSP krajský súd na neskôr uplatnené odvolacie dôvody nemohol v rámci

odvolacieho prieskumu prihliadať. V tomto smere nemôže obstať odkaz sťažovateľa na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 120/2009, v zmysle ktorého sa námietky premlčania netýka koncentračná zásada vyjadrená v § 120 ods. 4 a § 205a OSP. V prerokovávanom prípade totiž nejde o posúdenie otázky, či sa na námietku premlčania v odvolacom konaní vzťahuje alebo nevzťahuje koncentračná zásada, keďže táto námietka bola zo strany sťažovateľa uplatnená už v konaní pred súdom prvej inštancie, ale ide o posúdenie otázky viazanosti odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi v zmysle § 380 ods. 1 CSP. Na základe uvedeného je predseda senátu odvolacieho súdu toho názoru, že napadnutým rozsudkom krajského súdu nedošlo k namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv (bod 1), a skutočnosť, že okresný súd a krajský súd zaujali právny názor odlišný od názoru sťažovateľa, nemôže založiť dôvod na záver o porušení sťažovateľom označených práv.

5. Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadril najvyšší súd vo svojom stanovisku č. k. KP 3/2018-54 zo 6. augusta 2018, v ktorom uviedol, že ústavná sťažnosť bola v posudzovanej veci podaná ako ďalšie odvolanie a sťažovateľ v nej od slova do slova opakuje tie isté skutočnosti, ktoré boli obsiahnuté v jeho odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie, resp. v dovolaní podanom proti rozsudku odvolacieho súdu. Text ústavnej sťažnosti je podľa najvyššieho súdu síce rozsiahly, ale nesúrodý, chaotický a neprehľadný, a preto nie je zrejmé, aké konkrétne závery prijaté v napadnutom uznesení najvyššieho súdu sťažovateľ spochybňuje. Najvyšší súd uvádza: *„Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ spochybňuje takmer výlučne závery uznesenia veľkého senátu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. apríla 2017, sp. zn. 1 VCdo/2/2017. Pokiaľ ide o spochybňovanie záverov vyslovených v uznesení z 19. apríla 2017, sp. zn. 1 VCdo/2/2017, sťažovateľ nie je oprávnenou osobou na podanie ústavnej sťažnosti, keďže rozhodnutie veľkého senátu nebolo vydané v konaní, v ktorom by sťažovateľ vystupoval ako strana sporu.“* Najvyšší súd poukazuje na to, že už v čase spisovania dovolania sťažovateľom bola na internetovej stránke najvyššieho súdu 20. apríla 2017 zverejnená tlačová správa o prijatí uznesenia sp. zn. 1 V Cdo 2/2017 z 19. apríla 2017, v ktorej bol uvedený aj prijatý právny záver o neprípustnosti kumulácie dôvodov

prípustnosti dovolania. Právny zástupca sťažovateľa už v čase spísania dovolania sťažovateľa musel mať vedomosť o predmetnom rozhodnutí veľkého senátu a o právnych záveroch v ňom prijatých, no napriek tejto skutočnosti sťažovateľ predmetný právny záver veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu napriek jeho záväznosti (§ 48 ods. 3 CSP) nerešpektoval a v dovolaní uviedol dovolací dôvod podľa § 431 CSP a zároveň aj dovolací dôvod podľa § 432 CSP. Teda už pri spisovaní dovolania muselo byť sťažovateľovi zrejmé, že dovolací súd sa pri svojom rozhodovaní obmedzí na skúmanie prípustnosti dovolania výlučne podľa ustanovenia § 420 písm. e) CSP a nebude skúmať prípustnosť podaného dovolania z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP. Senát najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľa postupoval v súlade s citovanou právnou úpravou a podľa ustálenej rozhodovacej praxe ústavného súdu základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesno-právnymi predpismi upravujúcimi postupy v civilnom sporovom konaní tak, ako to bolo v posudzovanom prípade (rovnako aj II. ÚS 122/05, III. ÚS 591/2013). Najvyšší súd ďalej poukazuje na skutočnosť, že *«samotný sťažovateľ v ústavnej sťažnosti iba vo všeobecnosti konštatuje, že neskúmaním dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. malo byť porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Z obsahu ústavnej sťažnosti pritom nevyplýva, akým konkrétnym spôsobom malo byť porušené sťažovateľovo právo na súdnu ochranu. Rovnako z obsahu ústavnej sťažnosti nie je zrejmé, akú konkrétnu právnu otázku (pri ktorej riešení sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu) mal vôbec dovolací súd riešiť. Vychádzajúc z obsahu časti ústavnej sťažnosti, ktorá smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu (ktorej znenie je zhodné s textom odvolania, ako aj dovolania), je však zrejmé, že sťažovateľ vo všeobecnosti argumentuje síce rozhodnutím dovolacieho súdu (konkrétne ide o rozhodnutie vydané v konaní vedenom pod sp. zn. 7Cdo/327/2014), avšak v skutočnosti sa nejedná o právne otázky, ale ide o otázky skutkové, kde sťažovateľ okrem iného prezentuje vlastné chápanie skutkového stavu sporu a spochybňuje skutkové závery súdov nižšej inštancie. Preto máme za to, že táto skutočnosť by mala byť zohľadnená Ústavným súdom Slovenskej republiky pri meritórnom rozhodovaní o ústavnej sťažnosti vychádzajúc z toho, že dovolací súd nie je oprávnený*

preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od prvoinštančného a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - vid' ustanovenie § 442 C. s. p. („dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd“). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Vzhľadom na uvedené, aj keby dovolací súd skúmal sťažovateľom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., by musel dovolací súd dovolanie odmietnuť, lebo dovolanie nesmerovalo na riešenie právnych, ale výlučne skutkových otázok. Rovnako platí, že ak je už pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia zrejmé, že súd, ktorému sa vec po zrušení jeho rozhodnutia má vrátiť na ďalšie konanie, bude musieť rozhodnúť rovnako ako v zrušovanom rozhodnutí, lebo iné rozhodnutie mu platný právny stav ani neumožní (t. j., ak súd po vrátení veci nebude môcť postupovať alebo rozhodnúť inak, ako pred zrušením jeho rozhodnutia), nemá kasačné rozhodnutie opodstatnenie (k tomu napr. rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/9/2014, 3MCdo/12/2014, 3MCdo/14/2014, 8MCdo/13/2014 a 4MCdo/17/2014 a im zodpovedajúce uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 194/2016 a II. ÚS 729/2015).».

Pokiaľ ide o sťažovateľom spochybňované závery dovolacieho súdu o neexistencii vady zmätočnosti podľa § 420 písm. e) CSP týkajúcej sa údajného nesprávneho obsadenia súdu prvej inštancie, najvyšší súd v tejto súvislosti poukázal na body 49 až 52 odôvodnenia napadnutého uznesenia. Pokiaľ ide o vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. e) CSP vo vzťahu ku konaniu na odvolacom súde, najvyšší súd sa v celom rozsahu pridrižiava záverov vyslovených v bodoch 53 až 56 odôvodnenia napadnutého uznesenia. Zároveň však najvyšší súd poukazuje na § 16 ods. 2 druhú vetu zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorého existenciu sťažovateľ opomína a podľa ktorého každý predseda senátu má právo predsedieť senátu vo veci, ktorá mu bola pridelená ako spravodajcovi. Podľa najvyššieho súdu neobstojí ani tvrdenie sťažovateľa, že z dôvodu, že na internetovej stránke bolo pri oznámení o verejnom vyhlásení rozsudku uvedené meno predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej, nemohol

sťažovateľ namietat' zaujatost' sudcu JUDr. Róberta Bebčáka. Vychádzajúc z rímskej zásady „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. právo patrí bdelym, sa sťažovateľ mal zaujímať o svoju vec a o to, ktorý senát bude rozhodovať o jeho odvolaní. Aj z informácie zverejnenej na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o verejnom vyhlásení rozsudku bolo verejne dostupné, že o ňom bude rozhodovať senát krajského súdu 13 Cob a z verejne dostupného rozvrhu práce krajského súdu bolo možné už pred rozhodnutím o odvolaní zistiť zloženie uvedeného senátu vrátane sudcu JUDr. Róberta Bebčáka, ktorého prípadnú zaujatost' by mohol sťažovateľ namietat' už pred rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci v podobe vznosenia námietky zaujatosti, ak by sťažovateľ (v konaní kvalifikovane zastúpený advokátom) postupoval pri ochrane svojich práv obozretné. Podľa najvyššieho súdu je zrejmé, že sťažovateľ uvedeným spôsobom nepostupoval, a preto sa snaží ústavnou sťažnosťou svoje opomenutie preniesť na konajúce súdy vrátane najvyššieho súdu.

Z dôvodov uvedených vo vyjadrení týkajúcich sa porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neskúmaním dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP zo strany najvyššieho súdu ponecháva najvyšší súd rozhodnutie na posúdení ústavného súdu. Z dôvodov uvedených vo vyjadrení týkajúcich sa neexistencie vady zmätočnosti podľa § 420 písm. e) CSP je najvyšší súd toho názoru, že v posudzovanom prípade nemohlo dôjsť k zásahu do základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.

6. K vyjadreniam krajského súdu a najvyššieho súdu zaujal stanovisko sťažovateľ, ktorý v podaní z 27. augusta 2018 uviedol, že s vyjadreniami najvyššieho súdu uvedenými v jeho podaní sa nemožno stotožniť. Poukázal na to, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu bolo vydané až po tom, ako bolo prijaté uznesenie veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. 1 V Cdo 1/2018 z 21. marca 2018, z čoho podľa sťažovateľa vyplýva, že najvyšší súd nerešpektoval § 48 ods. 3 prvú vetu CSP, podľa ktorej „*Právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu je pre senáty najvyššieho súdu záväzný.*“. Podľa sťažovateľa mal najvyšší súd postupovať v zmysle prijatého zjednocujúceho stanoviska a preskúmať

všetky sťažovateľom uplatnené dovolacie dôvody. Sťažovateľ poukazuje na to, že obsahom jeho námietok neboli len skutkové, ale aj právne dôvody, predovšetkým námietka premlčania, ktoré podľa jeho názoru všeobecné súdy ignorovali. Sťažovateľ nesúhlasí s názorom najvyššieho súdu o tom, že aj po prípadnom zrušení napadnutého uznesenia ústavným súdom mu platný právny stav nedovolí rozhodnúť inak, a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že predsedníčke najvyššieho súdu neprislúcha „*prejudikovať postup a právne závery senátu*“ najvyššieho súdu, ktorému prípadne bude vec pridelená po zrušení napadnutého uznesenia. Poukazujúc na judikatúru najvyššieho súdu a Najvyššieho súdu Českej republiky sťažovateľ uvádza konštatujúce právne závery, že v prípade námietky premlčania ide o právnu otázku, ktorej sa netýka koncentračná zásada. Ďalej sťažovateľ zotrval na dôvodoch sťažnosti a uviedol, že žiaden z argumentov najvyššieho súdu uvedených v jeho vyjadrení nie je spôsobilý zvrátiť dôvodnosť sťažnosti.

Pokiaľ ide o vyjadrenie krajského súdu, sťažovateľ sa odvolal na obsah sťažnosti a právnu argumentáciu v nej uvedenú. Na argument krajského súdu týkajúci sa zohľadnenia charakteru pôvodných strán sporu pri pridelovaní veci, ktorej predmetom je nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia do obchodnoprávneho oddelenia, uviedol, že takéto pridelenie nie je v súlade so zaužívanou praxou okresného súdu, podľa ktorej sú v obdobných prípadoch žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia pridelované do občianskoprávneho oddelenia bez ohľadu na charakter strán sporu. Sťažovateľ zastáva názor, že zo strany všeobecných súdov došlo k nesprávnej interpretácii § 16 ods. 2 zákona o súdoch, a uviedol taký výklad tohto ustanovenia, podľa ktorého predsedať senátu vo veci, ktorá mu bola pridelená ako referujúcemu sudcovi, môže len ten sudca, ktorý je vo funkcii predsedu senátu už v čase pridelenia veci.

7. Krajský súd (vo svojom vyjadrení z 23. júla 2018) a najvyšší súd (vo svojom vyjadrení zo 6. augusta 2018) súhlasili s upustením od ústneho pojednávania. Podobne sa vyjadril aj sťažovateľ, ktorý vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo svojom vyjadrení z 12. septembra 2018.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich

vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vecí.

II.

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

9. Predmetom sťažnosti sú tvrdenia sťažovateľa (uvedené v bode 2), že napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Ústavný súd pri svojom rozhodovaní, vychádzajúc z písomných podaní účastníkov, preskúmal všetky námietky a dôvody sťažovateľa a zistil, že jeho sťažnosť je čiastočne dôvodná.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má

právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

12. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

13. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

14. Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné práva obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu. Z tohto hľadiska musí všeobecný súd pri výklade a aplikácii príslušných právnych predpisov prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania (obdobne napr. III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07). Princíp spravodlivosti a požiadavka

materiálnej ochrany práv sú totiž v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej).

15. Ak súd alebo iný orgán koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu alebo inú právnu ochranu. Právo na súdnu a inú právnu ochranu poskytuje ústava každému právu, ktoré je v právnom poriadku Slovenskej republiky upravené a ktorého sa zákonom ustanoveným postupom možno domáhať na súdnom alebo inom orgáne Slovenskej republiky. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/94).

16. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo na prístup k súdu. Slovenská republika, ako aj všetky jej orgány verejnej moci má pozitívny záväzok aktívnym spôsobom zabezpečiť, aby práva a slobody garantované jej právnym poriadkom neboli oprávneným subjektom pod jej jurisdikciou len formálne garantované, ale aby tieto práva a slobody boli „prakticky a efektívne“ dosiahnuteľné. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v konaní o opravných prostriedkoch. Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom pre poskytnutie ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť (napr. II. ÚS 78/05, II. ÚS 249/05).

17. Námietka sťažovateľa týkajúca sa ním tvrdeného porušenia označených práv (bod 1) napadnutým uznesením najvyššieho súdu je založená na argumente, že ak najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa s tým, že sa zaoberal len prípustnosťou a dovolacím

dôvodom podľa § 420 písm. e) CSP a odmietol sa zaoberať dovolacími dôvodmi podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je takéto rozhodnutie protiústavné.

18. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či tieto rozhodnutia, resp. v nich vyslovené závery sú alebo nie sú v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave.

19. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré im predchádzali, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

20. Z tohto hľadiska pristúpil ústavný súd k preskúmaniu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia okrem iného uviedol:

„43. Dovolací súd sa posudzovaním dovolania žalovaného v 2. rade podaného z dôvodu § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p. nezaoberal z dôvodov uvedených v rozhodnutí veľkého senátu občianskoprávného kolégia Najvyššieho sudu Slovenskej republiky sp. zn. I VCdo/2/2017 zo dňa 19.04.2017, vychádzajúc z právneho názoru vyjadreného v tomto rozhodnutí, podľa ktorého je kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 C. s. p. a § 421 C. s. p. neprípustná. Ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 C. s. p..

44. *Veľký senát v označenom rozhodnutí zároveň vyslovil, že ak sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené v § 420 písm. a/ až f/ C. s. p., dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste.*

45. *S poukazom na § 48 ods. 3 C. s. p. je právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu pre senát dovolacieho súdu záväzný aj v tejto veci, z dôvodu ktorého sa dovolací súd môže zaoberať len okolnosťami namietanými žalovaným v 2. rade vo vzťahu k vade konania podľa § 420 písm. e/ C. s. p..“*

21. V kontexte sťažnostnej argumentácie sťažovateľa je predmetom posúdenia zo strany ústavného súdu otázka, či je z ústavného hľadiska udržateľný taký prístup najvyššieho súdu ako súdu rozhodujúceho o dovolaní, v zmysle ktorého ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa ustanovenia § 420 CSP, ako aj § 421 CSP, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP a v prípade uplatnenia viacerých vád zmätočnosti podľa § 420 a) až f) CSP sa dovolací súd obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste.

22. Vzhľadom na nejednotnosť názorov ústavného súdu prijal k tejto otázke ústavný súd uznesením č. k. Plz. ÚS 1/2018-22 z 25. apríla 2018 zjednocujúce stanovisko, ktorým sú jednotlivé senáty podľa § 6 poslednej vety zákona o ústavnom súde pri rozhodovaní v ďalších obdobných veciach viazané:

„Pokiaľ sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku, ako aj § 421 Civilného sporového poriadku a Najvyšší súd Slovenskej republiky sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 Civilného sporového poriadku, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Rovnako, pokiaľ sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené § 420 písm. a) až f) Civilného sporového poriadku a Najvyšší súd Slovenskej republiky sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“

23. Prijaté zjednocujúce stanovisko ústavného súdu je plne aplikovateľné aj v prerokovávanej veci, ústavný súd sa s ním v plnom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach naň odkazuje.

24. Ústavný súd tiež v tejto súvislosti poznamenáva, že zo strany najvyššieho súdu medzičasom došlo k zrevidovaniu stanoviska vysloveného v uznesení veľkého senátu občianskoprávneho kolégia sp. zn. 1 V Cdo 2/2017 z 19. apríla 2017, a to uznesením veľkého senátu občianskoprávneho kolégia sp. zn. 1 V Cdo 1/2018 z 21. marca 2018, v ktorom najvyšší súd vyslovil, že kumulácia dovolacích dôvodov podľa § 420 a § 421 CSP je prípustná.

25. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd uzatvára, že pokiaľ sťažovateľ v podanom dovolaní uplatnil súbežne dôvody prípustnosti dovolania podľa § 420 ods. 1 písm. e) a f) CSP, ako aj podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a najvyšší sa v napadnutom uznesení pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzil len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 ods. 1 písm. e) CSP, porušil tým základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

26. Keďže napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd toto uznesenie zrušil (čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a vrátil mu vec na ďalšie konanie [čl. 127 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 3 písm. b)

zákona o ústavnom súde; bod 2 výroku tohto nálezu]. V ďalšom konaní bude najvyšší súd viazaný vysloveným právnym názorom ústavného súdu (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde).

27. Vecným zaobraním sa sťažnosťou vo vzťahu k namietanému rozsudku krajského súdu ústavnému súdu bráni princíp subsidiarity vyjadrený v čl. 127 ods. 1 in fine ústavy, a preto rešpektujúc zásadu vlastného sebaobmedzenia a zdržanlivosti (PL. ÚS 3/09, I. ÚS 76/2011, PL. ÚS 95/2011) ústavný nepovažoval za potrebné zaoberať sa namietaným rozsudkom krajského súdu, ktorý bude predmetom posúdenia zo strany najvyššieho súdu po vrátení veci na ďalšie konanie. Ústavný súd v tejto súvislosti prihliadol aj na zásadu minimalizovania zásahov do právomoci iných orgánov verejnej moci, keďže nálezom zrušujúcim rozhodnutie o poslednom procesnom prostriedku, ktorý zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje, sa vytvoril priestor na ochranu namietaného porušenia týchto práv v rámci sústavy všeobecných súdov (obdobne pozri napr. IV. ÚS 128/07).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovел (bod 4 výroku tohto nálezu).

28. Návrhom doručeným ústavnému súdu 28. júna 2018 sa sťažovateľ domáhal vydania dočasného opatrenia podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorým by ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Keďže ústavný súd sa z vecného hľadiska zaoberal len posúdením namietaného uznesenia najvyššieho súdu, nevzhliadol dôvody na odloženie vykonateľnosti namietaného rozhodnutia krajského súdu, a preto nepovažoval za potrebné rozhodnúť o návrhu sťažovateľa na odloženie jeho vykonateľnosti.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 1 ústavy

29. Zásada zákonného sudcu predstavuje v právnom štáte jednu zo základných garancií nezávislého a nestranného rozhodovania súdu a sudcu. Táto zásada je ústavnou

zárukou pre každého účastníka konania, že v jeho veci bude rozhodovať súd a sudcovia, ktorí sú na to povolaní podľa vopred známych pravidiel, ktoré sú obsahom rozvrhov práce upravujúcich pridelovanie súdnych prípadov jednotlivým sudcom tak, aby bola zachovaná zásada pevného pridelovania súdnej agendy a aby bol vylúčený (pre rôzne dôvody a rozličné účely) výber súdov a sudcov „*ad hoc*“ (m. m. I. ÚS 239/04, IV. ÚS 257/07). Rozhodovanie vecí zákonným sudcom (aj súdom) je tak základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09).

30. Prvoradým účelom základného práva na zákonného sudcu vyplývajúceho z čl. 48 ods. 1 ústavy je zabrániť tomu, aby súd, ktorý má konkrétnu vec prerokovať a rozhodnúť, bol obsadený spôsobom, ktorý by sa dal označiť za svojvoľný alebo za účelový (II. ÚS 893/2014). Podľa názoru ústavného súdu ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte (napr. IV. ÚS 116/2011).

31. Za zákonného sudcu treba považovať sudcu, ktorý spĺňa zákonom určené predpoklady na výkon tejto funkcie, bol natrvalo alebo dočasne pridelený na výkon funkcie k určitému súdu, jeho funkcia nezanikla a bol určený v súlade s rozvrhom práce súdu (napr. I. ÚS 239/04, II. ÚS 417/06, III. ÚS 285/2010).

32. Podstatu sťažnosti tvorí námietka sťažovateľa, že tým, že občianskoprávna vec bola prejednaná na miestne nepríslušnom súde a rozhodovali o nej sudcovia, ktorí podľa rozvrhu práce rozhodovali obchodnoprávne spory, došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.

33. Problém posúdenia ústavnej akceptovateľnosti právneho názoru, a tým aj rozhodnutia dovolacieho súdu sa takto zužuje na zodpovedanie otázky, či relevantné ustanovenia zákona o súdoch interpretoval a následne použil dovolací súd ústavne konformným spôsobom (čl. 152 ods. 4 ústavy). Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci všeobecného súdu je totiž opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti

s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktoré sú „pánmi zákonov“, mohol by nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný (III. ÚS 355/2013). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade najvyšším súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02).

34. Vo vzťahu k ťažiskovej námietke sťažovateľa najvyšší súd v napadnutom uznesení v podstatnom uviedol:

«46. Podľa § 420 písm. e/ C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

47. V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho I. výroku o povinnosti žalovaného v 2. rade zaplatiť žalobcovi sumu 43 293,92 eur aj s príslušenstvom. Tento rozsudok preto spĺňa podmienku rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci samej alebo rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

48. Dovolateľ vo vzťahu k uvedenej vade primáme namietol, že vec v I. inštancii bola nesprávne zapísaná do obchodnoprávneho oddelenia a pridelená sudkyňi JUDr. Renáte Kňazúrovej v oddelení 2Cb (ktorá ju z tohto dôvodu prejednala a rozhodla o nej ako nezákonná sudkyňa).

49. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 4Cdo/I/1998 zo dňa 28.01.1998 vyslovil, že „... tým, že obchodnú vec na súde vecne a miestne príslušnom prejednali a rozhodli sudcovia, ktorí podľa rozvrhu práce rozhodujú občianskoprávne spory, nebola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. a ani nerozhodoval súd nesprávne obsadený (§ 237 písm. g/ O. s. p.). Z rozdielnosti povahy prejednávaných občianskoprávných a obchodnoprávných vecí nevyplýva rozdielnosť procesných práv účastníkov a možností ich realizácie.“ Vyplývajú z citovaného rozhodnutia, pokiaľ by obdobne, občianskoprávnu vec na vecne a miestne príslušnom súde

prejedenali a rozhodli sudcovia vybavujúci obchodné veci, nemala by táto okolnosť za následok dovolateľom namietanú vadu konania podľa § 420 písm. e/ C. s. p..

50. Bez ohľadu na vyššie uvedené, z rozvrhu práce OS Dolný Kubín (úč. v čase nápadu veci na súd 1. inštancie dňa 20.10.2011), s obsahom ktorého sa dovolací súd za účelom posúdenia opodstatnenosti námietky dovolateľa oboznámil, vyplýva, že pod obchodnými vecami, ktoré sa zapisujú do súdneho registra Cb sa rozumejú (o. i.) spory medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti bez ohľadu na to, akým hmotnoprávnym predpisom sa spravuje daný vzťah (str. 13 rozvrhu práce).

51. Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca svoj nárok odvodzuje z tej okolnosti, že duplicitne plnil žalovanému v 1. rade na základe rozsudku KS v Žiline sp. zn. 6Co/163/2010 z 27.10.2010 o uložení povinnosti žalovanému [redacted] (ktoré v tomto konaní vystupuje ako žalobca) platiť žalobcovi - spoločnosti [redacted] (v tomto konaní v procesnom postavení žalovaného v 1. rade). Je nepochybné, že obidve strany sporu sú právnickými osobami, konajúcimi v rámci ich podnikateľskej činnosti; zároveň z odôvodnenia vyššie označeného rozsudku (č. l. 22 - 27 spisu) vyplýva záväzkovo právny vzťah založený medzi stranami sporu Obchodným zákonníkom. Vychádzajúc z týchto skutočností má dovolací súd za to, že vec bola na súde prvej inštancie zapísaná do registra „Cb“ správne a aj správne bola náhodným výberom pridelená do súdneho oddelenia 2Cb, v ktorom v čase nápadu veci na súd bola zákonnou sudkyňou JUDr. Renáta Kňazúrová.

52. V nadväznosti na uvedené za nedôvodnú vyhodnotil dovolací súd aj námietku dovolateľa spočívajúcu v tvrdení, že vec prejednal na odvolacom súde nesprávne obsadený súd.

53. Podľa vyhlášky MS SR č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov, do súdneho registra „Cob“ sa zapisujú všetky veci zapísané na okresnom súde do súdnych registrov „Cb“, „CbCud“, „CbR“, „Nrc“, „Exre“, „PPok“, ak je proti rozhodnutiu podané odvolanie [Príloha č. III (Súdne registre odvolacej agendy), B. (Súdny register obchodných veci), bod 1]. Vzhľadom na uvedené, vec prejednaná a rozhodnutá na prvoinštančnom súde pod sp. zn. 2Cb/16/2012, bola na odvolacom súde správne zapísaná do súdneho registra „Cob“ a prejednaná a rozhodnutá pod sp. zn.

13Cob/214/2016 (do ktorého súdneho oddelenia bola pridelená náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených MS SR).»

35. Najvyšší súd reagoval v napadnutom uznesení aj na námietku sťažovateľa týkajúcu sa spôsobu, akým bol predseda senátu odvolacieho súdu ustanovený do tejto funkcie, ako aj na námietku jeho zaujatosti a zaujatosti sudkyne prerokovávajúcej vec na súde prvej inštancie:

«54. Vo vzťahu k osobe sudcu JUDr. Róberta Bebčáka na odvolacom súde je správne tvrdenie dovolateľa uvedené na str. 8 jeho dovolania (č. l. 596 spisu) o tom, že JUDr. Róbert Bebčák bol do funkcie predsedu senátu súdneho oddelenia 13Cob ustanovený dodatkom č. 2 k rozvrhu práce KS v Žiline zo dňa 31.01.2017, ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.02.2017. Do uvedeného dátumu bol menovaný sudca členom odvolacieho senátu, ktorému bola vec náhodným výberom pridelená (13Cob) a ktorého predsedníčkou bola JUDr. Mária Dubcová.

55. Skutočnosť, že predmetná vec bola v senáte pridelená JUDr. Róbertovi Bebčákovi ako sudcovi spravodajcovi resp. referujúcemu členovi senátu, vyplýva z viacerých prípisov, podpísaných predsedníčkou senátu JUDr. Máriou Dubcovou, vypracovaných JUDr. Bebčákom (č. l. 517, 522, 536). Z č. l. 537 vyplýva informácia, že JUDr. Bebčák je referujúcim členom senátu. Po úspešnom výberovom konaní na funkciu predsedu senátu [hoci táto informácia z obsahu spisu výslovne nevyplýva, ide však o kariérny postup sudcu na súde vyššej inštancie a z úradného záznamu na č. l. 539 je tiež zrejmé, že s účinnosťou od 01.02.2017 bol JUDr. Bebčák menovaný do funkcie predsedu senátu (správne malo znieť „... bol ustanovený...“ pozn. dovolacieho súdu)], JUDr. Bebčák ostal naďalej sudcom spravodajcom, avšak ako predseda senátu sa už priamo podpisoval na rozhodnutiach (ktoré ako člen senátu, tzv. „votant“ podpisovať nemohol). Tak tomu bolo aj v prípade dovolateľom namietaného uznesenia na č. l. 538 spisu o verejnom vyhlásení rozsudku dňa 22.02.2017. Na margo tohto uznesenia dovolací súd dodáva, že predmetné uznesenie spĺňa náležitosti v zmysle § 219 ods. 3 veta prvá C. s. p., podľa ktorého vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto

a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

56. Za neopodstatnenú vyhodnotil dovolací súd aj dovolateľom vznesenú námietku zaujatosti zákonnej sudkyne na súde prvej inštancie spočívajúcu v tvrdení o existencii nadštandardných vzťahov medzi ňou a zástupcami [REDAKOVANÉ] (žalobcom), a to z dôvodu, že ide o nepreukázané tvrdenia dovolateľa, ktoré v priebehu konania ani neuplatnil. Z rovnakého dôvodu neobstojí námietka dovolateľa spočívajúca v tvrdení o zaujatosti sudcu odvolacieho senátu. JUDr. Bebčáka. Neobstojí ani tvrdenie dovolateľa, že JUDr. Bebčák mal ako predseda senátu ovplyvniť výsledok konania, a to aj s poukazom na § 47 ods. 1, 2 C. s. p., podľa ktorého senát rozhoduje po neverejnej porade, na ktorej môže byť prítomný zapisovateľ; iné osoby nesmú byť na porade prítomné. Na rozhodnutie je potrebná väčšina hlasov, pričom hlasovať sú povinní všetci členovia senátu. Funkčne mladší členovia senátu hlasujú pred funkčne staršími členmi senátu. Predseda senátu hlasuje posledný.

57. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti dospel dovolací súd k záveru, že v konaní pred odvolacím súdom k dovolateľom namietanej vade zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. e/ C. s. p. nedošlo, z dôvodu ktorého dovolanie žalovaného v 2. rade ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania, a teda otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.»

36. Podľa § 3 ods. 3 zákona o súdoch zákonným sudcom je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte.

Podľa § 3 ods. 4 zákona o súdoch zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o súdoch na účely tohto zákona sa rozvrhom práce rozumie akt riadenia predsedu súdu, ktorým sa riadi organizácia práce súdu pri zabezpečovaní výkonu súdnictva na príslušný kalendárny rok.

Ústavný súd podčiarkuje, že spôsob pridelovania vecí podľa predmetu konania jednotlivým senátom, samosudcom, súdnym úradníkom a notárom je vykonávaný v zmysle § 50 a § 51 zákona o súdoch v súlade s rozvrhom práce príslušného súdu vydaným podľa § 52 zákona o súdoch.

Podľa bodu B.1.1 rozvrhu práce okresného súdu na rok 2011 sa okrem iného pod obchodnými vecami, ktoré sa zapisujú do súdneho registra Cb, rozumejú aj spory medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti bez ohľadu na to, akým hmotnoprávnym predpisom sa spravuje daný vzťah.

37. Súčasťou základného práva na zákonného sudcu je nepochybne aj zásada pridelovania súdnej agendy a určenia členov senátov na základe pravidiel obsiahnutých v rozvrhu práce. Medzi požiadavky kladené na rozvrh práce podľa čl. 48 ods. 1 ústavy patrí tiež predvídateľnosť a transparentnosť obsadenia súdu, resp. senátu vrátane zastupovania vo vzťahu k účastníkom konania.

38. Zo zákonného vymedzenia zákonného sudcu okrem iného vyplýva aj to, že sa zaň považuje každý člen senátu, ktorý bol rozvrhom práce, prípadne jeho dodatkami pridelený do konkrétneho senátu.

39. Vychádzajúc z uvedených právnych noriem, z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, z argumentácie sťažovateľa a po oboznámení sa s príslušnými ustanoveniami rozvrhu práce okresného súdu pre rok 2011 (v relevantnom znení) ústavný súd konštatuje, že k prideleniu veci okresným súdom do súdneho registra Cb došlo v súlade s ustanoveniami zákona o súdoch a v súlade s právnou úpravou regulujúcou organizáciu práce okresného súdu. Takýto postup je zákonný, a teda aj súladný s ústavou. V nadväznosti na túto skutočnosť najvyšší súd správne ako neopodstatnenú vyhodnotil aj námietku sťažovateľa o tom, že vec prejednal na odvolacom súde nesprávne obsadený senát. Rovnako aj zmena vo funkcii predsedu senátu krajského súdu v prerokovávanej veci, ktorému bola vec sťažovateľa pridelená, zodpovedá zákonným pravidlám, ako aj zárukám vyplývajúcim zo základného práva na zákonného sudcu, keďže bola vykonaná v súlade s rozvrhom práce

okresného súdu. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa dostatočne jasne a zrozumiteľne vyjadril aj k námietke sťažovateľa týkajúcej sa ním tvrdenej zaujatosti sudkyne prerokovávajúcej vec na súde prvej inštancie. Najvyšší súd správne aplikoval ustanovenia zákona o súdoch, vyčerpávajúcim spôsobom reagoval na všetky sťažovateľom vznesené námietky a jeho rozhodnutie je presvedčivé.

40. K porušeniu práva na zákonného sudcu dôjde, ak bude určený buď v rozpore s rozvrhom práce alebo síce v súlade s ním, ale na základe takého jeho ustanovenia (pravidla), ktoré odporuje zákonu (I. ÚS 581/2017, II. ÚS 16/2011). Preskúmaním námietok sťažovateľa ústavný súd nezistil, žeby namietaný postup všeobecných súdov bol svojvoľný, účelový a v tomto prípade rozporný so zákonom a rozvrhom práce, v dôsledku čoho nemohlo dôjsť a ani nedošlo k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, a preto v tejto časti sťažnosti nevyhovel.

III.

41. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovateľ si uplatnil trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia v celkovej výške 1 879,41 € za tri úkony právnej služby vrátane 20 % DPH (prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie sťažnosti a vyjadrenie).

42. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2017, ktorá bola 921 €. Sťažovateľovi, ktorý bol vo veci namietaných porušení práv úspešný, vznikli trovy konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Ústavný súd priznal odmenu za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti), a to za každý úkon po

153,50 €, čo spolu s paušálnou náhradou niektorých hotových výdavkov 2 x 9,21 € za každý úkon právnej služby predstavuje sumu 325,42 €. Keďže právny zástupca sťažovateľa je aj platcom DPH, uvedená suma bola zvýšená o DPH vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Trovy právneho zastúpenia vrátane započítania DPH a režijného paušálu boli teda priznané v celkovej sume 390,50 €. Ústavný súd nepriznal sťažovateľovi odmenu za úkon – vyjadrenie z 27. augusta 2018, ktorý nepovažoval za účelný, keďže v ňom neuviedol žiadnu inú argumentáciu okrem tej už uvedenej v sťažnosti.

43. Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je najvyšší súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

44. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. septembra 2018